Lietas arhīva Nr. KA04-0253-19/23
ECLI:LV:RAT:2019:0522.11352001617.3.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā 2019. gada 22. maijā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Guntars Stūris,
tiesnese Brigita Būmeistere,
tiesnesis Jānis Tiltiņš,
piedaloties prokurorei Anetei Valpēterei

atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā izskatīja krimināllietu, kurā Rīgas rajona prokuratūras prokurore A. Valpētere ir iesniegusi apelācijas protestu par Rīgas rajona tiesas 2018. gada 18. decembra spriedumu.

**Aprakstošā daļa**

[1] Ar Rīgas rajona tiesas 2018. gada 18. decembra spriedumu (no 130. līdz 134. lietas lapai) /pers. A/ (turpmāk – apsūdzētais), personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, jo apsūdzētais 2017. gada 9. janvārī ap plkst. 10.00 /adrese/, iekļūstot telpā, izdarījis svešas kustamas mantas 700 *euro* vērtībā slepenu nolaupīšanu (zādzību). Par minēto apsūdzētais sodīts ar piespiedu darbu uz 150 stundām.

[1.1] Pirmās instances tiesa nospriedusi saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu noteiktajam sodam daļēji pievienot sodu, kāds noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra spriedumu un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra spriedumu un galīgo sodu apsūdzētajam noteikt brīvības atņemšana uz desmit mēnešiem un piespiedu darbu uz 360 stundām.

[1.2] Pirmās instances tiesa tāpat nospriedusi saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu soda izciešanas termiņā apsūdzētajam ieskaitīt sodu, kas izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra sprieduma, brīvības atņemšanu uz desmit mēnešiem un 20 piespiedu darba stundas pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra sprieduma.

[1.3] Pirmās instances tiesa tāpat nospriedusi atstāt negrozītu drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana – līdz sprieduma spēkā stāšanās.

[1.4] Pirmās instances tiesa tāpat nospriedusi samaksāt no valsts līdzekļiem 60 *euro* par aizstāves Natālijas Anstrautas veikto darbu tiesas procesā un piedzīt no apsūdzētā par labu valstij 60 *euro* par aizstāves sniegto juridisko palīdzību tiesas procesā, nosakot procesuālo izdevumu samaksas kārtību.

[1.5] Pirmās instances tiesa tāpat nospriedusi pēc sprieduma spēkā stāšanās *CD* glabāt pie krimināllietas materiāliem.

[2] Pirmās instances tiesā apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā atzinis pilnībā, lūdzis lietas iztiesāšanā nepārbaudīt pierādījumus, norādot, ka viņam pilnībā ir saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

[2.1] Pirmās instances tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu nolēmusi neizdarīt personas vainīgumu apliecinošo pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzinis savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, jo pēc lietas materiālu pārbaudes tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu.

[3] Par Rīgas rajona tiesas 2018. gada 18. decembra spriedumu Rīgas rajona prokuratūras prokurore A. Valpētere ir iesniegusi apelācijas protestu (137. un 138. lietas lapa), lūdzot atcelt Rīgas rajona tiesas 2018. gada 18. decembra spriedumu daļā par apsūdzētajam noteikto sodu, kā arī par galīgo sodu, un šajā daļā taisīt jaunu spriedumu, ar kuru apsūdzētajam noteikt sodu – par Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu – brīvības atņemšanu uz pieciem mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu daļēji saskaitot noteikto sodu ar sodu, kas noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra spriedumu un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra spriedumu, un galīgo sodu noteikt brīvības atņemšanu uz vienu gadu un diviem mēnešiem un piespiedu darbu uz 260 stundām. Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu un 52. pantu soda izciešanas termiņā apsūdzētajam ieskaitīt sodu, kas pilnībā izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra sprieduma, brīvības atņemšanu uz desmit mēnešiem (no 2016. gada 19. aprīļa līdz 2016. gada 20. aprīlim, no 2017. gada 26. jūlija līdz 2018. gada 26. janvārim, no 2018. gada 13. jūlija līdz 2018. gada 7. novembrim), un 20 piespiedu darba stundas pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra sprieduma.

[3.1] Prokurore uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par nepamatotu daļā par apsūdzētajam piespriesto sodu, kas, prokurores ieskatā, uzskatāms par neatbilstošu, tādēļ spriedums tiek noprotestēts tikai daļā par tiesas piespriesto sodu.

[3.2] Atsaucoties uz Krimināllikuma 46. panta otrās un trešās daļas, 7. panta ceturtās daļas, 35. panta otrās daļas nosacījumiem un vēršot

uzmanību uz ziņām par apsūdzētā personību, prokurore uzskata, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētajam noteiktais sods piespiedu darbu veidā nevar tikt atzīts par samērīgu, tas neatbilst apsūdzētā personībai un nevar nodrošināt soda mērķu sasniegšanu.

[3.3] Apelācijas instances tiesā valsts apsūdzības uzturētāja iesniegto apelācijas protestu uzturēja.

**Motīvu daļa**

[4] Krimināllietu tiesas kolēģija, noklausījusies prokurores un apsūdzētā aizstāvja Igora Dambrāna viedokli, novērtējusi krimināllietas materiālus, izvērtējusi iesniegtā apelācijas protesta motīvus, uzskata, ka Rīgas rajona tiesas 2018. gada 18. decembra spriedums ir atceļams daļā par apsūdzētajam noteikto sodu, kā arī atceļams daļā par galīgā soda saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu noteikšanu apsūdzētajam. Atceltajā daļā taisāms jauns spriedums, savukārt pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums ir atstājams negrozīts.

[5] Krimināllietu tiesas kolēģija uzskata, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu viņam inkriminētajās darbībās un tās pareizi kvalificētas kā Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums. Ievērojot krimināllietas materiālos atrodamās ziņas par faktiem un iztiesāšanas laikā pastāvošos apstākļus, pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā pirmās instances tiesā pamatoti nav tikusi izdarīta, jo kriminālprocesā pastāv visi Kriminālprocesa likuma 499. panta pirmajā daļā paredzētie apstākļi, kuru dēļ iespējams nepārbaudīt pierādījumus lietas iztiesāšanas laikā – apsūdzētais atzinis savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, piekritis nepārbaudīt pierādījumus un krimināllietas materiālos atrodami pieļaujami, ticami un pietiekoši pierādījumi šīs personas vainīgumam. Pirmās instances tiesa, lemjot par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, ievērojusi Kriminālprocesa likuma 499. panta otrajā daļā noteikto kārtību.

[6] Vērtējot par pirmās instances tiesas spriedumu Rīgas rajona prokuratūras prokurores A. Valpēteres iesniegto apelācijas protestu, Krimināllietu tiesas kolēģija piekrīt prokurores viedoklim, ka pirmās instances tiesa, nospriežot apsūdzēto par izdarīto Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu sodīt ar piespiedu darbu, sodījusi apsūdzēto ar izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam un apsūdzētā personībai neatbilstošu sodu, kā arī neievērojot Krimināllikuma 4. nodaļā noteikto. Pirmās instances tiesas sprieduma atcelšana daļā par apsūdzētajam noteikto sodu izraisa sprieduma atcelšanu arī daļā par tiesas noteikto galīgo sodu.

[7] Nosakot apsūdzētajam sodu, Krimināllietu tiesas kolēģija saskaņā ar Krimināllikuma 46. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, ziņas par apsūdzētā personību, atbildību mīkstinoša un pastiprinoša apstākļa esamību.

[7.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta ceturto daļu apsūdzētā izdarītās noziedzīgās darbības klasificējamas kā smags noziegums.

[7.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par atbildību mīkstinošu apstākli apsūdzētā darbībās apelācijas instances tiesa atzīst to, ka apsūdzētais savu vainu vaļsirdīgi atzinis un izdarīto nožēlo.

[7.3] Krimināllikuma 48. pantā paredzētos atbildību pastiprinošus apstākļus apelācijas instances tiesa apsūdzētā darbībās nekonstatē.

[7.4] Lemjot par apsūdzētā sodīšanu, apelācijas instances tiesa ņem vērā apsūdzētā personību raksturojošās ziņas: apsūdzētajam ir deklarēta dzīves vieta, apsūdzētais nav precējies, viņa apgādībā atrodas trīs personas, apsūdzētais ir nodarbināts, apsūdzētais ir agrāk sodīts, taču noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā iepriekš iegūtās sodāmības bija dzēstas. Laikā, kad lietu iztiesāja pirmās instances tiesa, ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā 2018. gada 24. novembrī, apsūdzētais bija notiesāts pēc Krimināllikuma $253.^2$ panta pirmās daļas un Krimināllikuma $253.^2$ panta pirmās daļas, nosakot galīgo sodu – 260 stundas piespiedu darba. Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu soda izciešanas laikā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2018. gada 12. jūlija līdz 2018. gada 13. jūlijam, kas atbilst 16 piespiedu darba stundām. Šis sods nav izciests. Tāpat ar Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā 2018. gada 13. novembrī, apsūdzētais bija notiesāts pēc Krimināllikuma 175. panta pirmās daļas un Krimināllikuma 175. panta trešās daļas, galīgo sodu nosakot arī pēc Rīgas rajona tiesas 2017. gada 21. augusta sprieduma, ar brīvības atņemšanu uz desmit mēnešiem. Sods izciests 2018. gada 13. novembrī.

[7.5] Lemjot par apsūdzētā sodīšanu un izciešamā soda apmēru, apelācijas instances tiesa vērtē prokurores un aizstāvja viedokli par to, kāds sods un tā apmērs šajā lietā uzskatāms par taisnīgu un likumīgu. Apelācijas instances tiesa ievēro, ka apsūdzētais ticis atzīts par vainīgu smaga nozieguma izdarīšanā. Tāpat apelācijas instances tiesa samēro apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un kaitīgumu ar sabiedrības interesēm, nepieciešamību atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tāpat resocializēt sodāmo personu, panākt, ka notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Lai šajā lietā panāktu krimināltiesisko taisnīgumu, apelācijas instances tiesa ievēro soda noteikšanas individualizācijas, samērīguma un pietiekamības principus. Apelācijas instances tiesa ievēro apsūdzētā pausto attieksmi pret izdarīto nodarījumu, ka apsūdzētā darbībās tiek konstatēts tikai atbildību mīkstinošs apstāklis. Tāpat apelācijas instances tiesa vērtē apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, no kurām konkrētajā lietā, pareizai krimināltiesisko attiecību taisnīgai izvērtēšanai un likumīga nolēmuma taisīšanai, būtiska loma ir tam, ka kaut gan apsūdzētais noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī ir uzskatāms par agrāk nesodītu personu, taču personību raksturojošās ziņas par apsūdzētā izdarītajiem likumpārkāpumiem nepārprotami norāda, ka pirmās instances tiesas izvēlētais soda veids neatbilst ne izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam, ne apsūdzētā personībai. Apelācijas instances tiesas ieskatā pirmās instances tiesas noteiktais sods piespiedu darba veidā nenodrošinās, ka apsūdzētais labosies un turpmāk atturēsies no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Turklāt apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa savā spriedumā nav sniegusi argumentāciju, kādēļ tiesa neuzklausa valsts apsūdzības uzturētāju, kādēļ valsts apsūdzības uzturētājas prasītais sods nav nosakāms šajā konkrētajā gadījumā. Ievērojot izklāstīto, apelācijas instances tiesa atzīst, ka par izdarīto noziegumu apsūdzētajam piemērojams Krimināllikuma 175. panta trešās daļas sankcijā paredzētais sods – brīvības atņemšana –, kuras apmērs nosakāms samērīgs, taisnīgs, ievērojot, ka apsūdzētā darbībās tiek konstatēts tikai atbildību mīkstinošs apstāklis. Ievērojot iepriekš izklāstītos faktus, apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzētajam par izdarīto ir jāsaņem taisnīgs un samērīgs sods – brīvības atņemšana uz četriem mēnešiem.

[7.6] Ievērojot iepriekš izklāstīto faktu un apstākļu kopumu, apelācijas instances tiesa uzskata, ka galīgais sods apsūdzētajam nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu daļēji saskaitot noteikto sodu ar sodu, kas noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra spriedumu un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra spriedumu, un galīgo sodu nosakot brīvības atņemšanu uz vienu gadu un piespiedu darbu uz 260 stundām. Tāpat nosakāms, ka saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu un 52. pantu soda izciešanas termiņā apsūdzētajam ir ieskaitāms sods, kas pilnībā izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra sprieduma, tas ir, jau izciestā brīvības atņemšana uz desmit mēnešiem (no 2016. gada 19. aprīļa līdz 2016. gada 20. aprīlim, no 2017. gada 26. jūlija līdz 2018. gada 26. janvārim, no 2018. gada 13. jūlija līdz 2018. gada 7. novembrim) un jau izciestās 20 piespiedu darba stundas pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra sprieduma.

[8] Pārējā daļā, Krimināllietu tiesas kolēģijas ieskatā, Rīgas rajona tiesas 2018. gada 18. decembra spriedums ir atstājams negrozīts.

[9] Apsūdzētā aizstāvību apelācijas instances tiesā nodrošināja zvērinātas advokātes Kristīnes Gaigules-Šāvējas palīgs I. Dambrāns, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punktu no valsts līdzekļiem izmaksājami 60 *euro* par aizstāvja veikto darbu.

**Rezolutīvā daļa**

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3. punktu, 564. pantu, 568. pantu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

**n o s p r i e d a**

atcelt Rīgas rajona tiesas 2018. gada 18. decembra spriedumu daļā par /pers. A/ sodīšanu par Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā izdarīšanu, daļā par galīgā soda noteikšanu /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu.

/pers. A/ par Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu /pers. A/ noteikt galīgo sodu, daļēji saskaitot noteikto sodu ar sodu, kas noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra spriedumu un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra spriedumu, sodot viņu ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu un piespiedu darbu uz 260 (divi simti sešdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu un 52. pantu soda izciešanas termiņā apsūdzētajam ieskaitīt sodu, kas pilnībā izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2018. gada 4. oktobra sprieduma, brīvības atņemšanu uz 10 (desmit) mēnešiem (no 2016. gada 19. aprīļa līdz 2016. gada 20. aprīlim, no 2017. gada 26. jūlija līdz 2018. gada 26. janvārim, no 2018. gada 13. jūlija līdz 2018. gada 7. novembrim), un 20 (divdesmit) piespiedu darba stundas pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 13. novembra sprieduma.

Pārējā daļā Rīgas rajona tiesas 2018. gada 18. decembra spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. A/ procesuālos izdevumus 60 (sešdesmit) *euro* par labu valstij, nosakot termiņu – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās brīža – labprātīgai nomaksai.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā desmit dienu laikā Senātā Krimināprocesa likuma 574 . un 575. pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā.

Pilnā sprieduma pieejamības diena 2019. gada 5. jūnijs.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs G. Stūris

Tiesnese B. Būmeistere

Tiesnesis J. Tiltiņš